

laan og Opfigelse — at Staten altsaa vilde opfige Prioriteterne, der dog forsaavidt de ere gaade ud i Samfundet og ere komne til almindelig Nytte, for at anlægge dem i Statspapirer, navnlig under den høie Kurs, der er paa disse, tror jeg er en Trusel, som det ikke kunde falde Finansministeren ind praktisk at gjøre gjældende. Jeg kan ikke skjønne rettere, end at det vilde være hensigtsmæssigt, selv om det ikke behøvede at ske just her, og jeg tror, det vilde være til Gavn for selve Anstalten, at man fastslog Renten til 4 pCt. Sa skulde det blive vanskeligt, saa kom man til ogsaa at forandre hele Grundlaget for Anstaltens Virksomhed med det Samme, altsaa til at faae en ny Lov under saa vanskelige Forhold, men det vil fritage for mange Ubehageligheder, forekommer det mig, for Anstalten, og jeg tror ikke, man vil komme til at mangle Debitorer. Det var af Hensyn dertil, at jeg stemte for Sagen ved 2den Behandling, og jeg er villig til at lade det staa til nærmere Overveielse. Hensynet til Debitorerne har jeg ikke kunnet tage i den Forstand, og jeg skal sige hvorfor. For det Første veed jeg ikke — det har maaske ikke sagt mig — hvilke Debitorer der er. Vi have ikke faaet oplyst, hvor stort Beløb 1ste Stykke i Forslaget Nr. 6 angaar, hvormange Laan der er, og hvorledes de fordele sig i Land og By mellem Private og Kommuner, Oplysninger, som det var ønskeligt at have, for at danne sig en Oversigt over Forholdet. Ligesaa lidt er dette Tilfældet med andet Stykke, og jeg har ikke kunnet samle det op af de sidste Beretninger. Tidligere kunde man se det i Finanslovsbetænkningen, men jeg har som sagt ikke af senere Beretninger kunnet faae en nøiagtig Oversigt derover. Det vilde have været rart i Betænkningen over Finanslovsforslaget, at have en Forklaring derover. Dette er Et, men jeg tør vel sige, om saa godt som alle disse Debitorer, som Forslaget under Nr. 6 angaar, at de i det Dieblit, de blive Debitorer, have været blandt en begunstiget Kreds. De, der nu klage stærkest, ere maaske den Gang bleve foretrukne som een blandt hundrede for andre, der ikke vare saa heldigt stillede overfor Anstalten, og havde saadanne Talsmænd som disse. Det kunde igjennem en Arrække, lige fra 1870 og i al den Tid, hvor det var vanskeligt med Penge, og hvor der svarede høiere Renter, gjennem Halvdelen af deres Afbetalingstid have staaet som privilegerede, begunstigede Klasser af Debitorer lige overfor en offentlig Anstalt. Det er Statens Midler, der her er Tale om, det er Samfundsmidler, som efter min Formening, naar

Ret skulde være Ret, snarere allesammen skulde gaa ind i en Reservefond, og anvendes til almenyttige Diemed, hvor Trangen var haardest, til Alderdomsforjærgelse eller deslige, men af hvilken Grund skulde vi tage disse Statens Penge og kaste dem ud i Blinde til Hvadsomhelst og Hemsomhelst. Jeg begriber det ikke. Jeg er for, at man skal komme dertil saa hurtigt som muligt, at Staten mindst i disse Tider har Debitorer med over 4 pCt. samtidig med, at man ved Konverteringen af Statsgjælden ikke vil have Kreditorer til mere end $3\frac{1}{2}$ pCt. Der er noget Ulogisk og Inkonsekvent deri fra Statens Side, altsaa fra Finansministerens Side, at han for et Par Aar siden med Grund, jeg vil ikke sige, saa sig bred paa at have Kreditorer til 4 pCt., og derfor vilde have dem ned til $3\frac{1}{2}$ pCt., men ansaa det ønskeligt at faae sine Kreditorer ned til $3\frac{1}{2}$ pCt., men nu absolut igjennem et Statsinstitut vil holde sine Debitorer oppe paa $4\frac{1}{2}$ pCt. Det er ulogisk og detudover ogsaa nogen moralsk Indskydelse paa Pengeomsætningen, at man kan pege paa, at der er et Statsinstitut, som endnu den Dag i Dag holder Debitorer med $4\frac{1}{2}$ pCt. Det er dert, det egentlige for mig ligger, det er som Exempel, det stader, at dette Forhold saaledes holdes oppe. Derfor ønsker jeg at komme bort derfra, men jeg kan ikke paaberaabe mig Debitorernes Krav eller Billighedshensyn, i alt Fald før end man har undersøgt, hvorledes, naar og med hvilke Panteforskrivninger Bedkommende ere bleve Debitorer. Derjom vi tog deres Historie til Livrentes- og Forsorgelsesanstalten lige fra den Dag, de søgte om Laan og fik det bevilget paa Grund af anbefalinger og Forbindelser, trods alle andre Ansøgninger, vilde maaske Enhver af os her i Salen sige: den og den og den — og det har jo været Tilfældet med Snefe og atter Snefe. — Har i Virkeligheden været ganske som hørende til en privilegeret Klasse fremfor mange Andre. Folk have maaske i Landmandsbanken maattet give $5\frac{1}{2}$ pCt. for deres Obligationer, og der er jo Instituter, som have taget 5 pCt., saaledes som „Vikuben“ i Reglen har gjort, medens de i Livrenteanstalten have faaet dem til $4\frac{1}{2}$ pCt. og overhovedet have faaet Penge. Det kunde nu trænge til en noget større Overveielse, om man kunde faae fastslaaet nu, at man lempelig søgte at komme ned til de 4 pCt. Tvinge Renten ned ved Lov kan man ikke efter første Stykke af Wandringsforslaget under Nr. 6, thi Bestyrelsen kan benytte sin Ret til Opfigelse, og det har den Ret til, idet den siger, den Ved-